

Aleg. 80.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zniesienie prawa propinacyjnego wyszynku, a zaprowadzenie opłat konsumcyjnych i policyjnych w mieście Samborze.

Wysoki Sejmie!

Ustawa z dnia 30. grudnia 1875 l. 55 Dz. u. k. o zniesieniu prawa propinacji postanawia :

- a) w §. 2., że wyrób napojów propinacyjnych staje się od dnia wejścia w życie tej ustawy, przedmiotem wolnego przemysłu;
- b) w §. 3., że propinacyjne prawo wyszynku i sprzedaży napojów pozostaje w całej swej wyłączności i rozciągłości przy uprawnionych jeszcze przez lat 26 od 1. stycznia lub 1. lipca po ogłoszeniu, że orzeczenia o czystym dochodzie z prawa propinacji dla uprawnionych w całym kraju wydane, stały się prawomocnymi, nareszcie
- c) w §. 38., że w miastach, które posiadają prawo propinacji w obrębie swej gminy miejskiej, ma być propinacyjne prawo wyszynku, o ile służy gminom miejskim, osobnymi ustawami w ciągu peryodu w §. 3. oznaczonego, za wynagrodzeniem zniesione. Ustawy te mają orzec, jakie opłaty pobierane będą dla uzyskania tego wynagrodzenia.

Gmina miasta Sambora ma szereg przywilejów, nadanych jej przez królów polskich, mianowicie :

Zygmunta I. z roku 1507,

Jana III. z roku 1684, i

Augusta II. z roku 1701, a zatwierdzonych przez Cesarza Józefa II, dyplomem z dnia 26. czerwca 1788 prawo propinacji, które w obec powyższej ustawy z dnia 30. grudnia 1875 obejmuje obecnie prawo wyłącznego wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych, to jest: wódki, piwa i miodu.

Oprócz tego pobiera gmina miasta Sambora z mocy przywileju Cesarza Franciszka II. z dnia 19. lutego 1795 jako dodatek komunalny, opłaty od napojów propinacyjnych. Te opłaty uregulowano ustawą z dnia 15. stycznia 1881, że:

1. osoby prywatne, wprowadzające napoje do gminy na własny użytek, opłacać winne:

a) od litra piwa	1 ct.
b) od litra wódki szumówki	4 „

- c) od litra okowity, mającej 30 stopni lub więcej, od litra araku, rumu, rosolisu, likierów, śliwownicy i ponczowej esencji 6 ct.
 d) od litra miodu 8 „
 e) od litra winniaku, maliniaku i lipeu 15 „

2. Kupcy zaś, mający prawo sprowadzać napoje słodzone w opieczętowanych butelkach, tudzież fabrykanci rosolisów, uiszczają mają powyższą opłatę z 50% dodatkami.

§. 41 ustawy z dnia 30. grudnia 1875 postanawia, iż, — jeżeliby zniesienie propinacyjnego prawa wyszynku w przeciągu powyższego dwudziestusześcioletniego peryodu osobną ustawą nie nastąpiło. — ustaje z upływem tego okresu propinacyjne prawo wyszynku, a miastu oddany będzie jako kapitał zakładowy fundusz propinacyjny, zebrany stosownie do postanowień powołanej ustawy.

Dochód z kapitału, który w ciągu 26-letniego okresu w myśl §§. 19—23 powołanej ustawy na opłacenie prawa propinacji dla miasta Sambora uzbieranym być ma, nie zostaje w żadnym stosunku do terażniejszego dochodu miasta Sambora z prawa propinacji i opłaty gminnej od napojów propinacyjnych. Opłaty od szynków bowiem wynoszą w Samborze, według trzechletniego przecięcia rocznie sumę 1.537 zł. 67 ct. czyli okrągło sumę 1.500 zł. w. a., którą po 26 latach z 5% procentami i procentami od procentów uczyni kapitał w sumie 76.669 zł. w. a., który jako kapitał zakładowy ulokowany na 5% przyniesie roczny dochód w sumie 3.833 zł. 45 ct. w. a.

Roczny dochód miasta Sambora z wydzierżawienia propinacji i opłat gminnych wynosi sumę 42.678 zł. w. a.

Ubytek w dochodach wynosiłby zatem corocznie 38.844 zł. 55 ct. w. a.

Dla zaradzenia wcześniej tak groźnemu obrotowi rzeczy, uchwaliła Rada gminna miasta Sambora na dniu 8. czerwca 1881 projekt do ustawy o zniesieniu propinacyjnego prawa wyszynku i sprzedaży napojów, a o zaprowadzenie opłat konsumcyjnych i policyjnych.

Co do wysokości projektowanych opłat wychodzi Rada gminna z założenia, że przedewszystkiem

1) gmina uszczuplenia w dochodach ponieść nie może, i udowadnia to założenie przedłożeniem rachunków z trzech lat ostatnich. Rachunki te wykazują, że dotychczasowe dochody zaledwo wystarczają na pokrycie najniezbędniejszych potrzeb,

2) podatki bezpośrednie przypisane w gminie miasta Sambora wynoszą rocznie sumę 20.000 zł. w. a.; 50 pre. dodatek do podatków bezpośrednich, przyniosłby rocznie sumę 10.000 zł. Dodatek zatem tak uciążliwy, a nawet w obec podupadnięcia najznaczniejszej części mieszkańców miasta Sambora, do osiągnięcia niemożliwy, zaledwo służyć mógłby na pokrycie jednej czwartej części niedoboru powstałego z odpadnięcia dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku i opłat gminnych.

Dlatego, chcąc gminie zachować taki sam dochód z opłat konsumcyjnych, przyjęła za podstawę dotychczasową konsumcyjną, a obliczono na podstawie trzechletniego przecięcia, że roczna konsumpcja wynosi:

a) wódki	700 hektoliter.
b) słodzonych napojów	185 „
c) piwa	5.100 „

Przy przyjęciu takiej rocznej konsumpcji dochodu z projektowanych opłat, tylko o tyle będzie wyższym od terażniejszego dochodu z wydzierżawienia prawa propinacji i opłat gminnych, ile wynosić mogą koszta administracji tego dochodu najskromniej obliczone.

Opłaty projektowane będą jednak zawsze niższymi od tych, jakie obecnie dzierżawca prawa propinacji pobiera od szynkarzy. Dzierżawca pobiera bowiem po 5 do 6, a nawet 7 zł. w. a. od hektolitra piwa, — po 28 zł. w. a. od hektolitra słodzonych napojów, a po 30 zł. w. a. od hektolitra 30-stopniowej okowity. Z tego powodu wnosi Reprezentacja miasta Sambora, że wysokość projektowanych przez nią opłat, nie wyrzuci, ani też może wyrzucić niepomysłnego wpływu, ani

na produkcję, ani na konsumpcję, ani też na handel napojów propinacyjnych, a temsamem nie ma obawy, ażeby te opłaty niekorzystnie oddziaływać mogły na rządowy podatek konsumcyjny.

Uchwała co do poboru w mowie będących opłat konsumcyjnych i policyjnych została w gminie ogłoszoną i nie wniesiono z tego powodu żadnych uwag.

Rada powiatowa uchwaliła na posiedzeniu odbytem dnia 25. czerwca 1881 jednogłośnie przeciw prośbę Reprezentacji gminnej o uchwalenie projektowanej ustawy; a Wydział powiatowy potwierdza faktycznie okoliczności, na których Reprezentacya gminna opiera swą prośbę.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić projekt ustawy pod ./. przedłożony.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 27. września 1881.

Dr. Mikołaj Zyblikiewicz w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca

Dr. Franciszek Smolka w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia o zniesieniu propinacyjnego prawa wyszynku i sprzedaży napojów, o zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w mieście Samborze.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Wyłączne propinacyjne prawo wyszynku i sprzedaży napojów, jako to: piwa, wódki, miodu, araku i rumu, tudzież propinacyjne prawo wyszynku i sprzedaży tak zwanych słodzonych napojów, w propinacyjnym okręgu miasta Sambora, — nadane gminie miasta Sambora dyplomem Cesarza Józefa II z dnia 26. czerwca 1788 zostaje zniesionem.

Art. II.

Do okręgu propinacyjnego względnie poborowego miasta Sambora należą: miasto Sambor, tudzież przedmieścia Powodowa, Powtórnia, Zamiejska, Średnia, Dolina i Zawidówka, stanowiące obecne gminy katastralne.

Art. III.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlega wyszynk i handel wszelkich napojów propinacyjnych okręgu miasta Sambora ogólnym przepisom przemysłowym, o ile niniejsza ustawa inaczej nie postanawia; od tego dnia nie mogą takie przedsiębiorstwa być wykonywane na mocy prawa propinaeyi.

O p ł a t y k o n s u m e y j n e.

Art. IV.

Gmina miasta Sambora ma prawo pobierać następujące opłaty:

1. Od esencyi ponczowej, likierów, rosolisów i wszelkich słodzonych napojów spirytusowych przy wprowadzeniu po 25 (dwadzieścia pięć) zł. w. a. za jeden hektoliter (100 litrów).

2) Od rumu, araku, koniaku, śliwowicy, wódki i spirytusu tak przy wyrobie, jak przy wprowadzeniu po 80 ct. za jeden stopień hektolitrowy, tj. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100 dzielnego alkoholometru przy temperaturze + 12°R odmierzony stopień. Opłacie tej podlegają przy wprowadzeniu także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

3) Od piwa bez względu na jakość napoju tak przy wyrobie jak przy wprowadzeniu po 4 zł. 50 ct. (cztery zł. pięćdziesiąt ct.) w. a. od jednego hektolitra (100 litrów).

4) Od miodowych napojów, jako to: miodu do picia, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

- a) przy wprowadzeniu 12 (dwanaście) zł. w. a. za jeden hektoliter (100 litrów).
- b) przy wyrobie miodu do picia po 36 (trzydzieści sześć) zł. w. a. za każdy cetnar metryczny (100 kilogramów) miodu przaśnego (patoki) użytego do warzenia czyli wyrobu napoju.

Art. V.

Oplaty w Art. IV. ustanowione pobierać się będzie bezpośrednio przy wyrobie i przy wprowadzaniu wymienionych napojów do okręgu poborowego.

Napoje wymienione w Art. IV. przerabiane z wódki lub spiritusu, opłaconych już przy wyrobie lub przy wprowadzaniu, nie podlegają nadto żadnej opłacie konsumcyjnej miejskiej przy dalszem przerabianiu.

Art. VI.

Oplaty w Art. IV. ustanowione obciążają tylko miejscową konsumcyę w miejscowościach Art. II. wymienionych, niemogą zatem obciążać ani wyrobu miejscowego, ani też obrotu handlowego.

Art. VII.

Przemysłowcom miejscowym, trudniącym się wyrobem, przetwarzaniem lub przerabianiem tudzież handlem napojów w Art. IV. wymienionych, jeżeli one bądź przy wprowadzaniu według postanowienia Art. IV. opłacone zostały, należy przy wywozie tychże napojów z okręgu poborowego, zwrot miejskiej opłaty konsumcyjnej w następującej wysokości:

1) Za rum, arak, koniak, śliwowiec, wódkę i spiritus przy wywozie w ilości najmniej 25 litrów, 72 centów za jeden stopień hektolitrowy, t. j. za każdy w jednym hektolitrze, według skali 100-dzielnego alkoholometru przy temperaturze $+12^{\circ}$ R. odmierzony stopień.

2) Za ponczową eseneyę, likiery, rozolisy i inne słodzone napoje, jeżeli zawierają najmniej 30 procent alkoholu, przy wywozie najmniej 25 litrów w jednym naczyniu, lub we flaszkach jednolitrowych 7 zł. 20 ct. (siedem złotych dwadzieścia centów w. a.) za jeden hektoliter (100 litrów). — Za inne napoje spiritusowe tak mało osłodzone, że okażą na 100 alkoholometrze więcej jak 30 stopni, należy się, jak za wódkę zwrot 72 ct. za każdy stopień hektolitrowy.

3) Za niezepsute piwo, które przy próbie po wydzieleniu kwasu węglowego wykaże najmniej $2\frac{1}{2}$ stopnia sacharometru przy wywozie w ilości najmniej pół hektolitra (50 litrów) 3 zł. 90 ct. (trzy zł. dziewięćdziesiąt ct. w. a.) za jeden hektoliter (100 litrów).

4) Za miód do picia nie zepsuty przy wywozie w ilości najmniej 25 litrów 9 zł. 25 ct. w. a. (dziewięć zł. dwadzieścia pięć ct. w. a.) za jeden hektoliter (100 litrów).

Przewóz napojów gorących podlegających miejskiej opłacie konsumcyjnej, przez poborowy okręg miasta Sambora (transito) jest wolnym od opłaty, i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego konsumcyjnego podatku rogatkowego.

Art. VIII.

Blizsze postanowienia pod względem poboru oznaczonych w Art. IV. miejskich opłat konsumcyjnych od gorących napojów, pod względem uiszczania zwrotu opłaty przy wywozie tych płynów, tudzież co do organów do sprawowania tych czynności powołanych, jakoteż co do sposobu wykonywania kontroli przy poborze i zwrocie rzeczonych opłat, wydane zostaną ze strony Rządu osobnem rozporządzeniem.

Przepisy obowiązujące co do poboru i kontroli rządowego podatku konsumcyjnego w zamkniętych miastach od wyrobu i przywozu napojów, należy analogicznie zastosować do poboru i kontroli miejskich opłat niniejszą ustawą zaprowadzonych.

Art. IX.

O ile miejskie opłaty konsumcyjne pobierają organa c. k. administracyi skarbowej razem z rządowym podatkiem konsumcyjnym, jako dodatki do tego podatku, znajduje do przekroczeń zastosowanie ustawa karna o przekroczeniach skarbowych i przysłuży judykatura co do tych przekroczeń organom i władzom, powołanym do wykonywania przepisów ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

W innych wypadkach karane będą czyny i zaniedbania, przez które gminę miasta Sambora o należąca się jej opłatę konsumcyjną ukrócono lub ukrócić usiłowano, jako przekroczenia grzywnami równającemi się dwu do ośmiorazowej opłacie, o którą przez przekroczenie gminę ukrócono, lub na ukrócenie narażono.

W razie niemożliwości ściągnięcia grzywny, nastąpić ma kara aresztu, przyczem na pięć złotych wymierzyć należy jeden dzień aresztu. Kara aresztu nie może przewyższać trzech miesięcy.

Do przeprowadzenia postępowania karnego powołaną jest władza przemysłowa, i obowiązują przytem przepisy o postępowaniu władz politycznych w sprawach karnych z powodu wykroczeń.

Grzywny przez władze polityczne oszacowane, wpływają do kasy gminnej na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Opłaty policyjne.

Art. X.

Oprócz opłat konsumcyjnych od gorących napojów w Art. IV. ustanomionych, pozwala się gminie miasta Sambora pobierać opłatę policyjną od każdego wyszynku tych napojów wykonywanego w poborowym okręgu miasta Sambora po 20 (dwadzieścia) zł. w. a. rocznie, bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany jako samoistna przemysłowość, czy jako akcesoryum innej przemysłowości.

Ta miejska opłata ma być uiszczoną w półrocznych ratach z góry, zawsze 1. stycznia i 1. lipca każdego roku do miejskiej kasy miasta Sambora, a to, w razie uchybienia terminu wpłaty o 6% odsetkami zwłoki.

Jeżeli obowiązek uiszczania tej opłaty zaczyna się od późniejszego terminu, uiszczyć obowiązany pierwszą ratę w takiej ilości, jaka stosunkowo wypadnie za czas od dnia obowiązku opłaty do następnego 1. stycznia lub 1. lipca.

Kto w poborowym okręgu miasta Sambora zamierza wykonywać gałęź zarobkową, podlegającą tej opłacie policyjnej, winien jest przed rozpoczęciem przedsiębiorstwa, kto zaś w czasie wejścia niniejszej ustawy w życie, wykonuje taką gałęź zarobkową, bądź samoistnie, bądź jako akcesoryum innej przemysłowości, winien w przeciągu 14 dni donieść o tem Zwierzchności gminnej i opłacić należność powyżej ustanowioną. Kto z pominięciem tego doniesienia rozpoczyna albo dalej wykonuje takie przedsiębiorstwo, lub uboczną gałęź zarobkową, podlegającą policyjnej opłacie popełnia, przestępstwo policyjne, i zapłaci prócz właściwej należności, nadto grzywnę tej samej wysokości.

Art. XI.

Opłaty policyjne w Art. X. oznaczone, pobiera gmina miasta Sambora tak jak inne opłaty gminne.

Grzywny z powodu ukrócenia dochodów gminy z powyższych opłat, orzeka i ściąga zwierzchność gminna dla gminnego funduszu ubogich.

Jeżeli grzywna policyjna nie może być ściągnięta z powodu ubóstwa zasądzonego zamienioną będzie na karę aresztu, licząc po 5 zł. za jeden dzień aresztu.

Postanowienia ogólne.

Art. XII.

Co do odwołania się od orzeczeń i zarządzeń zwierzchności gminnej, — tak względem wymiaru i poboru opłat gminnych, jako też w sprawach karnych, — obowiązują postanowienia ustawy gminnej.

Art. XIII.

Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej, tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy i rozporządzenia, tyczące się wykonywania propinacyjnego prawa wyszynku i sprzedaży gorących napojów, równocześnie ustają wszelkie w okręgu poborowym miasta Sambora przez gminę tego miasta z tytułu prawa propinacyi, czy to na własny rachunek, czy też przez wydzierżawienie wykonywane przedsiębiorstwa przemysłowe wyszynku i sprzedaży napojów propinacyjnych, a zarazem także prawo gminy miasta Sambora do pobierania z mocy ustawy z dnia 15. stycznia 1881. ustanowionych opłat propinacyjnych i dodatków gminnych od wyrobu i wprowadzania tych napojów.

Art. XIV.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w 90 dni po jej ogłoszeniu.

Art. XV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

